

Màster Oficial Avançat en Ciències Jurídiques

Assignatura: Història de les Institucions político-administratives

Trimestre: 1er

Crèdits: 3

Llengua: català

Professor: Tomàs de Montagut Estragués / Josep Capdeferro Pla

Despatx: 40125 / 40128

Horari d'atenció: dimarts, de 18 a 20 h.

Contacte: tomas.montagut@upf.edu, josep.capdeferro@upf.edu; tels. 935421985 i 935421646 respectivament.

Descripció de l'assignatura

En el programa d'enguany partirem de la controvertida **noció 'drets històrics'** en l'articulació política contemporània de l'**Estat espanyol**. Més concretament, reflexionarem sobre la legitimitat de la seva aplicació a la Catalunya actual, on es succeeixen demandes d'un major autogovern. Ho farem a partir d'un repàs de com han canviat les **institucions de dret públic del país al llarg de les darreres vuit centúries** (des del segle XIII): n'analitzarem el sentit originari, l'evolució connexa al pas del temps, les vicissituds brutals vinculades a guerres, la substitució per uns ens nous de tradició aliena, finalment la reivindicació només parcialment reeixida. En el fons, estarem debatent quin grau de **diàleg** es pot establir **entre història i models polítics del present**.

Requisits previs

Nocions fonamentals d'història medieval i moderna de Catalunya i d'Espanya en el marc europeu i de constitucionalisme contemporani. Es facilitaran apunts i bibliografia de suport als alumnes que ho sol·licitin en funció de les seves mancances.

Metodologia

S'alternaran i complementaran lectures autònomes dels alumnes, treball presencial sobre documentació d'arxiu i discussions en format de seminari amb un o més ponents

Programació

1a. sessió	Contingut: L'Estatut del 2006 i els drets històrics de Catalunya. Activitat: Ponència del prof. Montagut Lectures: M. HERRERO DE MIÑÓN, <i>Derechos históricos y constitución</i> , Madrid, Taurus, 1998, i altres materials que es facilitaran
2a. sessió	Contingut: El sentit originari i la consolidació de les institucions a la baixa edat mitja, fent especial atenció a les vegueries, les Corts, la Generalitat primigènica i els poderosos municipis Activitat: Seminari amb el prof. Montagut Lectures: Pàgines escollides de V. FERRO, <i>El Dret Públic Català</i> , Vic, Eumo Ed., 1987 i de l'àmplia obra de T. de MONTAGUT.
3a. sessió	Contingut: L'avenç del decisionisme regi a l'alta edat moderna, en la Catalunya integrada dins la monarquia hispànica Activitat: Seminari amb el prof. Capdeferro Lectures: Textos de X. GIL, J. ARRIETA o B. HERNÁNDEZ sobre l'ideari regalista a la Corona d'Aragó i la seva materialització fiscal; paral·lelament, textos com els pròlegs d'E. BELENGUER i X. TORRES als volums III i IV dels <i>Dietaris de la Generalitat de Catalunya</i> sobre els conflictes jurisdiccionals que se'n

	seguirien.
4a. sessió	<p>Contingut: Decadència o envigoriment de les institucions catalanes de legitimitat ascendent als segles XVI i XVII?</p> <p>Activitat: Seminari amb el prof. Capdeferro sobre documentació d'arxiu i a partir d'una base de lectures prèvies</p> <p>Lectures: Articles d'E. SERRA, N. SALES, M. PÉREZ LATRE i el propi J. CAPDEFERRO</p>
5a. sessió	<p>Contingut: s. XVIII: La Nova Planta borbònica, la seva implementació i les conseqüències d'aquesta.</p> <p>Activitat: A l'Arxiu Històric de la Ciutat de Barcelona, treball de contrast dels documents del fons del veguer i del corregidor; tutelat pels profs. Montagut i Capdeferro.</p> <p>Lectures: Noms com J. M. GAY, S. SOLÉ o L. ROURA ens acostaran al tema des d'angles ben diversos. La base de reflexió fonamental serà, de tota manera, documentació d'arxiu localitzada i treballada pels propis alumnes.</p>
6a. sessió	<p>Contingut: L'austriacisme: Balanç historiogràfic d'una noció controvertida i del seu programa polític.</p> <p>Activitat: Debat sobre la definició de models passats i llurs intents de projecció en l'articulació de l'Estat espanyol actual.</p> <p>Lectures: Textos del maulat E. LLUCH, de J. ALBAREDA o de J. ARRIETA ens iniciaran en l'acalorada —i polititzada— discussió que ha tingut lloc els darrers temps entorn de l'austriacisme.</p>
7a. sessió	<p>Contingut: L'aplicació d'un programa institucional nacionalment homogeni al segle XIX: El cas dels <i>départements</i> del Ter, el Llobregat i l'Ebre o de les quatre diputacions provincials encara vigents.</p> <p>Activitat: Seminari amb un professor a concretar.</p>
8a. sessió	<p>Contingut: La reivindicació política de les institucions pròpies a partir del segle XIX (projectes i memorials: el memorial de greuges de 1885, el missatge a la reina regent de 1892, les Bases de Manresa del 1892); les primeres consecucions als ss. XX-XXI: la Mancomunitat de Catalunya, els Estatuts de Núria, de Sau i de Miravet (i. e., de Madrid).</p> <p>Activitat: Seminari amb professors a confirmar i debat final obert.</p> <p>Lectura: Fragments dels textos polítics i legals suara citats.</p>

Activitats més destacades	
<p>* Les sessions 1a., 2a., 3a., 4a. i 7a. són dirigides pel professorat; l'alumne és convidat a intervenir-hi activament amb reflexions de collita pròpia i suscitées per lectures prèvies de biblioteca i d'hemeroteca i per documents d'arxiu.</p> <p>* Les sessions 5a. i 8a. demanen un protagonisme molt actiu dels estudiants. Aquest consisteix en exposar públicament als companys el fruit de les seves recerques autònomes en el marc de dos treballs, un de selecció documental i un de crítica i posicionament personal. Per fer-los, tenen a disposició el professorat en tutories.</p> <p>* En la sessió 6a. els alumnes poden contrastar les opinions suscitées durant les setmanes prèvies amb els ponents del debat sobre l'austriacisme.</p>	

Avaluació		
Concepte	%	Comentari
Aportacions al	20	Participació activa, ben preparada i conseqüent amb

debat a classe		l'activitat proposada.
Selecció documental	40	Idoneïtat de la tria de documents a l'AHCB (abans i durant la sessió 4a.) per reflectir els models polítics previ i subseqüent al Decret de Nova Planta de 1715/16; capacitat de gestió d'aquesta informació en la sessió 5a.
Treball crític	40	L'alumne hi valorarà, tenint en compte el desenvolupament del curs, la legitimitat, l'oportunitat i la conveniència de fonamentar l'autogovern català en la noció dels drets històrics.

Bibliografia i materials

Els llibres, articles de revista i demés materials —molts d'arxiu i inèdits— que s'empraran en aquest curs s'adscriuen en part als àmbits de la Història general medieval i moderna, parcialment de la Història del Dret i en part a la política i societat contemporànies. Se'n facilitarà una àmplia llista i/o còpies als inscrits al curs abans del començament de les sessions i a mesura que aquestes tinguin lloc.